По конфіскаті — наклад другий.

Ч. 63 (217). Львів, середа 21. березня 1923. Почтову належність оплачено гуртом. Рік II.

Перемишль
Впр. о. Зубрицький А.
Чацкого 6.

...АДСЬКИЙ ВІСТНИК

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО РАНО.

РЕДАКЦІЯ И АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграмів Громадський Вістник Львів.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 12000 Мп.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лір, Німеччині 18.000 п. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон. Румунія 100 лей, Болгарії 50 левів, Австрії 18000 мп. Зміна адреси 500 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
Ціна примірника 500 мп.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Львів, 20. березня 1923.

Нагле „вирішення“. Від чотирьох літ квасилося на міжнародній арені вирішення політичної долі Сх. Галичини. Починаючи від інґеренції Антанти в справі польсько-української демаркаційної лінії на початку 1919 р., через інґеренцію Мирової Конференції в Парижі шляхом комісії для припинення воєнних ділань між Польщею і Західно-Українською Республикою під проводом ґен. Боти в маю 1919 р., дальше через ухвалу тоїж конференції з 25. червня 1919 р., на основі якої Польщі дозволялося завести цивільну адміністрацію в Сх. Галичині після заключення спеціяльного договору з великодержавами що до запевнення населенню самоуправи і горожанських вольностей, причім населення Сх. Галичини пізнійше мало само рішити про свою політичну долю дорогою всенароднього плебісциту, вкінці через статут з 20. листопада 1919 р., ухвалений Мировою Конференцією та трактатами в Сен-Жермен і в Севр, а кінчаючи постановами Союза Народів і найріжнороднійшими революціями цілого ряду Товариств Союза Народів, — справу Сх. Галичини безнастанно проволікали міжнародні чинники, держали її в стані провізорії, деклямували про принціпи права і справедливости

Коли тільки холодно призадумаємося над тим, що суверенні права, дотепер належні великодержавам Антанти, перенесено дня 14. ц. м. на Польщу, то це є не аби який удар. Все инше, а саме, чи є які забезпечення для Східної Галичини, а властиво для українського населення, чи їх нема, має побічне значіння, а зовсім певно має тільки теоретичну вартість.

Не говоримо вже про голошене ними на всіх перехрестях світа право про самовизначення народів, але тут згадаємо лиш коротко про статут для Сх. Галичини. Дня 20 листопада 1919 Найвища Рада Мира опрацювала спеціяльний статут для Сх. Галичини — з тим, що цей край має тимчасово на 25 літ належати до Польщі, зберігаючи свою повну окремішність. Пять днів пізнійше та сама Рада затвердила в цілости статут і тимчасовість на те, щоби за кілька тижнів заходами п. Клемансо тимчасово припинити важність статті, на основі котрої віддано Польщі Сх. Галичину на 25 літ. Одначе сам статут за вийнятком згаданої в тій статті до нинішного дня не був і не є припинений. І щож роблять автори того статута? Вони 14. ц. м. забувають про його істнування, про його правну силу і без всяких застережень, цинічно потоптавши право галицько українського народу і свої власні постанови передають Сх. Галичину Польщі, вставляючи на місце прав і обовязків питійську фразу: „з уваги, що Польща признала, що етнографічні умови вимагають відносно до східної частини Галичини самоуправного устрою...“

Та не повне зясування поведення „борців за правду і справедливість“ маємо тут на меті, тільки хочемо розглянути, що спричинило таке нагле, просто блискавичне „вирішення“ справи Сх. Галичини. Великодержави, перенісши на себе „суверенні права“ над Сх. Галичиною, через чотири роки піддержували провізорію на цій території, щоби нею торгувати відповідно до своїх власних еґоїстичних потреб і цілей. Франція всіми засобами зміцнювала Польщу, зміцнювала її тим більше, чим більшою була слабість її союзниці, Англія „вступалася“ за права східно-галицького населення, вимушуючи тим чином уступства Франції в инших справах, а „ідеалістична“ Італія просто далася купити галицькою нафтою з польських рук. Всі ці „суверени“ Сх. Галичини навіть пальцем не рушили, щоби спинити свою „мандаторку“ від реалізації найдивоглядніших анексіоністичних помислів, як: конскрипція, данина, вибори, бранка і реєстрація.

Закінчення цеї болючої комедії наступило 14. ц. м., якраз в два роки після заключення рижського трактату, в два роки після того, як радянський уряд на Великій Україні віддав Польщі великодушно не лиш Волинь, Холмщину, Підляшя й Поліся, але й Сх. Галичину.

Справа признання чи визначення границь являється в першу чергу наслідком всесильного попертя Франції. Заанґажувавшися у руську історію, яка по нинішний день становить запальне ядро нової европейської війни і погрожує зударом між Францією і Польщею з одного боку, а Німеччиною й Росією з другого, рентеврська республика постановила на всякий випадок видатно зміцнити свою східну союзницю. З тією метою недавно Франція уділила Польщі позичку у висоті чотириста міліонів франків, що на польську валюту представляє якусь дивоглядну астрономічну цифру. Очевидно, ця позичка призначена виключно на воєнні підготування Польщі. Її невиплачено у французькій валюті, тільки у всякім військовім знаряддю. Та цього мало було для Польщі. Польська дипльоматія використала створене в Европі положення і воєнні перспективи і зажадала признання східних границь з їх дотеперішньою лінією, та прилучення Сх. Галичини до Польщі. Польща, виступаючи як воююча сторона, мусить мати неквестіон вані границі, мусить посідати богацтва Сх. Галичини, мусить побільшити свою армію о одну четвертину добірним східно-галицьким жовніром.

Цей польський саботаж повівся. Франція підготовила „вирішення“, поступившись Англії в инших справах, а Італія одержить нафтового хабаря. Не бажаючи допускати инших чинників до цеї справи „вирішення“ скрито і таємно в „святая святих“ французького міністерства закордонних справ.

(—*ів*).

Четвер, дня 22. марта 1923 р. — Саля „Народнього Дому“ —
РУХАНКОВО-ВОКАЛЬНИЙ
ВЕЧІР „СОКОЛА-БАТЬКА“
при ласкавій співучасти Вп. П. А. Крушельницької, оперової співачки, В. Маслюка, оперового співака і хору Т-ва „Бандурист“.
Початок точно о годині 7·30 вечір.
Білети скорше набувати можна в Народн. Торговлі, а в день Концерту від години 5·30 при кас.
1914 1—1

Заява Парляментарної Репрезентації в польськім соймі та сенаті в справі визнання державами антанти т. зв. східних границь Польщі.

Варшава, 17. березня 1923.

Підписи 21 послів і 6 сенаторів.

Підстави робітничого руху в Анґлії перед війною

(Докінчення.)

Представлені думки і почування анґлійського робітництва дадуться вияснити тільки його високим рівнем його національно-державного вироблення. Кождий анґлійський робітник має вже в своїй крови вцілену свідомість, що він поза своєю професією і клясовою приналежністю є ще також — Анґлійцем. Більше

Кождий робітник розуміє, що його матеріяльне становище якраз найбільше зависить від сили й могутности рідної держави. Ослаблюючи державу — він тим самим нищить і головну підставу свого добробуту. Отже тому напевно можна сказати, що коли прийде в Англії мент, де влада опиниться в руках Labour Party, політика держави не змінить основно свого дотеперішнього курсу. Вона і далі буде йти великодержавно-британськими шляхами — подібно як було за всіх дотеперішніх урядів.

Переєм влади представниками Labour Party буде тільки знаком, що в Англії виросли і виробилися нові суспільні сили — і більш нічого. І певно, що така влада не зустрінеться зі сторони других суспільних кляс зі злосливим саботажем. Всі Англійці піддадуться їй так само льояльно, як піддаються кожній дотеперішній владі.

А як приготовляється на цей мент англійське робітництво, найкраще видко з його політики підчас війни і тепер. В даний мент лідером „опозиції його величества" є саме лідер Labour Party: Рамзей Мекдональд. Це становище в Англії не тільки в найвищій степені почесне, воно так само відповідальне. Бо опозиція в англійськім парляменті має не так обовязок критикувати (і балакати), але співпрацювати з урядом. Лідер опозиції знає, що по парляментарному звичаю країни на нього завжди може впасти важкий обовязок стати премієром. Він тому не висилює своїх сил на руїнницьку роботу саботажиста, не пускає слів на вітер і не розпутує невідповідальним способом деструктивних елементів в нутрі, бо розуміє, що такої роботи не знеслиб в першу чергу його власні найліпші політичні товариші.

Хто отже був розумніщий — англійські національно думаючі чи інтернаціоналістично настроєні німецькі робітники? Хіба супроти незбитих фактів дійсности двох відповідей на це питання не може бути.

І дійсно: інстинкт і свідомість англійського робітництва цілком правильні. В мент, колиб розвалилася могутня світова великобритійська імперія, мусів би прийти страшлений допуст і на англійське робітництво. Англійський робітник тільки тому може повеличатися становищем культурної европейської людини, яка знає, що це значить своя власна хатина зі садком, що значить гарна одежа, купіль, музика, театр і книжка, бо має свою власну могутню державу, котра дає і може йому дати отсі матеріяльні добра. І тому англійський робітник розумно чинить піддержуючи великодержавні аспірації свого народу, дарма, що це менче до вподоби — иншим. Німецький робітник також инакше жив перед війною. І за нинішну науку добре платить — як? Знаємо.

Зясоване попереднє становище англійського робітництва до державної влади в нутрі не є отже випливом його анархічно-руїнницьких інстинктів, тільки його великого розуму і вироблення політичного. А вони вчать простої правди, що не можна від „держави" жадати виповнення чогось такого, чого держава взагалі не всилі зробити. На клясичнім примірі большевицької Росії бачимо, що диктатура пролетаріяту і славна соціялізація довели там замісць до сподіваного раю до повної руїни.

Це очевидно, не значить, що проблєма соціялізації загалом є якимсь страхопудом для малих дітей і не уявляє собою мабуть одної з найбільших проблємів соціяльної політики майбуття. Ні. Якраз навпаки. Тоді, коли в Росії і на континенті все добровільно запрягається в ярмо „над-капіталізму", в Англії комплекс питань звязаних зі соціялізацією є найбільш пекучою справою дня. Під гомін цих кличів пройшли, між иншими, останні вибори до англійського парляменту. Чи цей факт також не говорить сам за себе?

Ще тільки під кінець приходиться сказати кілька слів про злободневне питання демократії.

Ніхто не заперечить, що Англія є країною клясичних форм демократії і парляментаризму — з їх усіма добрими і лихими сторонами.

Тут не місце для теоретичних розважаннь на цю тему. Та одно певне: демократично-парляментарні форми політичного життя є, можна сказати, природним випливом соціяльно-економічної структури модерної европейської суспільности.

В новітну добу не можна міліонам мас відмовити права до активної співучасти в державному життю, не можна перш усього дуже ніжного по своїй суті механізму господарського життя реґляментувати якими-б то не було догматично-клясовими методами. А реалізація цеї необхідности якраз і творить саму суть демократії.

Що богато націй і суспільностей до демократичного ладу ще не доросло, що до него треба їх щойно виховати — це друга справа. Але необхідности демократичних форм життя в новітній Европі такий факт цілком не усуває. Він радше являється стимулом для невироблених націй — взятися до невсипущої праці над собою, замісць шукати виходу зі своєї нищети шляхом дешевих на словах реакційних оман.

А такою оманою є думка, що яку то не булоб новітну державу з міліоновим населенням можна зорнізувати і тривало удержати на яскраво клясових і реґляментаційних підставах. Націоналізм, демократія і парляментаризм є необхідністю, якої жадним возом не обідеш. І вони є висловом справжнього поступу, коли під цим словом розуміти все те, що не негуючи корисних здобутків дотеперішнього дає спромогу улаштувати життя одиниці і коллєктиву з матеріяльного і духового боку — краще і більш по гуманному, чим це було досі.

Большевицька ідеольогія дуже вимарала болотом демократичні прінціпи. І це з большевицького становища справа зрозуміла. Але менче зрозуміло, коли дасться дивоглядну комбінацію большевицького клясового прінціпу враз з його ненавистю до демократії — от хочби з монархізмом. І тут знов клясичним приміром видержаности, культури і гуманности є для нас демократично-парляментарні форми державного життя Англії. Англійське робітництво цих прінціпів напевно не покине. Воно їх перебрало шляхом святої в Англії традиції і розвинувши та приноровивши до новітних вимог часу — передасть дальшим поколінням.

Демократія і парляментаризм — це тому остання із підстав англійського робітничого руху.

Павло Лисяк.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

Східна Галичина.

На кілька днів перед постановою ради амбасадорів про східні кордони Польщі, відбулася в англійській палаті громад дебата над справою Східної Галичини. З інформаційного обовязку подаємо її за „Укр. Прапором" з 17 ц. м.

Льондон, дня 7. березня 1923. — Посол Чарльс Бакстен запитує держ. підсекретаря для справ закордонних, чи з огляду на факт, що Східна Галичина є поставлена під суверенітет головних держав Антанти на основі арт. 91. договору в Сен Жермен, він схоче підняти негайно кроки в тій цілі, щоб Конференція Амбасадорів здефініювала повновласти, які прислугують польській військовій окупації сього краю, та настановила якусь владу для наглядання, як ті повновласти є виконувані.

Підсекретар Мек Нейль відповів: Питання Сх. Галичини розглядає тепер Конф. Амбасадорів. (Гарно „розглянула". — Прим. складача).

*

Полковник Кортговп питає держ. підсекретаря для закордонних справ: 1) чи Національній Раді Сх. Галичини буде дозволено зясувати свою справу перед Конференцією Амбсадорів, або перед иншим трибуналом, що розважає питання східних кордонів Польщі; 2) чи питання будучого правнодержавного становища Східної Галичини буде віддане Союзови Народів?

Традиції українських революцій.

VIII.

Вкінці: що таке українська революція 1918 р.?

Уже в однім із попередніх розділів сказав я, що згадану революцію українські соціялістичні провідники підняли у відповідь на зміну внутрішнього устрою Української Держави. Підняли проти Української Держави — в порозумінню і при чинній допомозі Москви.

Ствердив се виразно у своїх споминах передовсім головний організатор згаданої революції В. Винниченко.

„Підчас підготовки повстання — читаємо у „Відродженню нації*) — шукаючи скрізь з усіх боків забезпечення успіху своєї справи, ініціятори руху ввійшли в переговори з представниками російської совітської мирової делеґації (що тоді вела у Київі мирові переговори з Українською Державою — І. К.) Х. Раковським і Д. Мануїльським для координації наших виступів підчас повстання. Вони згоджувались піддержувати нас не активно, а усиленням своєї розвідочної діяльности на фронтах, щоб тим притягати увагу німецько-гетьманських військ. Вони зобовязувались визнати той лад, який буде встановлено новою українською владою й абсолютно не втручатись у внутрішні справи Української Самостійної Народньої Республіки. З свого боку ми обіцяли леґалізацію комуністичної партії на Україні.

„Д. Мануїльський, з яким я переважно вів ці переговори — говорить дальше В. Винниченко — пропонував мені грошей на піддержку справи а також поїхати за кордон для підписання цього договору. Не надаючи значіння ніяким підписам, гадаючи, що й без цього можна додержати договір, коли є щирість і бажання додержуватись його. й зламати з підписом, коли цього бажання немає, — я їхати кудись підписувати відмовився, так само як і від пропонованих грошей".

Але договір був таки зроблений, хоч формально і не закріплений підписами.

Та не тільки В. Винниченко змовився був проти Української Держави з Москвою. Змовилася була одночасно також і Москва безпосередно з українськими повстанчими отаманами, що мали найперш помагати В. Винниченкови валити Українську Державу а відтак — завалити і його самого...

От що пише про се К. Герасименко у берлінськім „Историку и Современнику":

„При наході Німців і Австрійців, яких покликала на Україну Центральна Рада, совітський главковерх (верховний главнокомандючий) Антонов, що боровся з Радою в імя совітів, був примушений відступити з остатками своєї армії в границі Курської й Орлівської губ. і тут вижидати тих подій, які старанно підготовляв Х. Раковський. Під видом заключення мира з гетьманом, совітський дипльомат вів переговори з отаманами повстанчих відділів, між якими були Шинкар, Григорів і Махно. Переговори дали прегарні результати: отамани підчинилися Москві й готові були на перше жадання рушити свої відділи туди, куди буде наказ, а поки що руйнували запілля гетьмана. Не сидів з заложеними руками й Антонів, що додав до своєї назви ефектовне Овсієнко, очевидно для того, щоби тою назвою споріднитися з українським народом.

„В тім часі штаб Антонова-Овсієнка находився в Орлі й містився в будинку кадетського корпусу. Штаб главковерха, що складався виключно з кадрових офіцирів, виробив подрібний плян завоювання України. Згідно з тим пляном головна вага у майбутній боротьбі була перекинена на повстанців, з якими серед загальної метушні вспів порозумітися Раковський.

„Треба віддати належне совітському командуванню: воно блискуче зуміло виповнити намічений плян і так доцільно використало повстанчі сили, що для боєвих дій червоної армії не лишалося місця: червона армія побідно йшла по Україні — по услужно розчищеній отаманами дорозі.

„Совітське командування, занявши в грудні 1918 року після відходу Німців Харків, майже без опору стало посувати в київськім напрямку повстанчі сили Шинкаря й инших, дрібніщих отаманів, що співчували совітській владі, в Одеськім — Григорїва і в Катеринославськім — Махна.

„Рахунки, оперті на точнім обчисленню сил, що боролися, а головно на настрою селянських і робітничих мас, яких заздалегідь розаґітували численні аґенти Раковського, оправдали надії Москви: гетьмана скинув Петлюра, Петлюру — повстанчі отамани і, в результаті, за три місяці другої української кампанії совітська влада дістала в своє розпорядження не тільки незвичайно богатий і обширний край, але й вихід до портів Чорного й Азовського Моря" *)

*

Чи треба ще більше даних на те, щоби виробити собі вірне поняття про те, що таке українська революція 1918 р.?

І з наведеного видно вже як на долоні одно: се не національна революція українська, хоч і зроблена головно українськими руками.

(Продовження буде.)

*) В. Винниченко. Відродження нації. Ч. III, ст. 158—160.

*) Историкъ и Современникъ. Берлін. 1922. Т. III. ст. 169—170.

Підсекретар Мек Нейль відповів: Питання Східної Галичини розглядає тепер Конференція Амбасадорів в цїли означення остаточного правно-державного становища сеї території, і се є її річю рішати, кого вона має радитися, щоб дійти до свойого вирішення. На основі арт. 91. договору з Сен-Жермен суверінітет над Східною Галичиною належить до головних союзних і асоціованих держав, і Союз Народів не має компетенції в сій справі.

*

Полковник Кортгоп запитав також держ. підсекретаря, чи правительство Польщі признало або заповіло свій намір признати концесії на нафтових теренах Сх. Галичини, й чи правительство його Величества визнає право Польщі робити сього рода концесії? Підсекретар Мек Нейль відповів: Правительство Його Величества не одержало ніяких інформацій в тім напрямі, що Польща признала або заповіла свій намір надавати концесії на нафтових теренах Східної Галичини.

*

Льондон, дня 8. березня 1923. — Льорд Роберт Сесиль питає премієра, чи він може зясувати, яка є політика правительства Його Величества дотично Східної Галичини й чи з огляду на се, що Найвисша Рада постійно недописує, вона згідно з арт. 11. ковенанту (статуту) не передала би краще сю справу Раді Союза Народів на його найблищім засіданню?

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Відгомін вирішення східно-галицької справи у міжнародній політиці.

Нота Радянської України.

В той день, коли Рада Амбасадорів приспішеним порядком вирішувала справу східних кордонів Польщі — до англійського, французького й італійського уряду наспіла нота Радянської України, яка протестує проти вирішення східно-галицької справи без участи Радянської України. Нота звертає увагу, що предсідник радянсько української делегації на риських переговорах Йоффе вже в Ризі повідомив конференцію про заяву Всеросійського Исполнітельного Комітету, що національностям, що живуть у Сх. Галичині, повинно бути залишене право до вільного самоозначення. Нота пригадує, що населення Сх. Галичини всіми засобами змагається проти зусиля польського уряду перемінити провізоричний окупаційний акт в анексійний, та заявляє, що Радянська Україна вважатиме неістнуючим усяке рішення в східно-галицькій справі приняте без її участи і без згоди місцевого населення.

Протест перед Лігою Народів.

„Ню-Йорк Герельд" доносить, що бувший державний секретар із часів президента Вільсона Кольбі, який працює як дорадник Української Національної Ради в справах визначення границь, жадав, щоб його вислухано як оборонця українських інтересів перед вирішенням східних границь Польщі. Рада Амбасадорів одначе цього жадання не взяла на увагу, хоч і льорд Керзоні льорд Роберт Сесіль обіцяли Кольбі, що він матиме нагоду виступити перед Радою Амбасадорів. Рівночасно одначе американський державний секретар просив американського посла в Парижі, щоби вплинув на здержання рішення в справі Східної Галичини. Тимчасом Рада Амбасадорів заявила, що її рішення є невідкличне. З уваги на це Кольбі в найблищому часі в східно-галицькій справі запротестує перед Лігою Народів.

Неприхильна постава большевицької і небольшевицької Росії.

Офіціяльний орган совітського посольства в Берліні „Накануне" заявляє: „Питання Східної Галичини глибоко інтересує нас із політичної точки погляду. Прецінь ясно: Польща, незаконно прилучивши Східну Галичину до своїх „посілостей" і створивши таким чином через цей „коридор" комунікаційну лінію з другим нашим „приятелем" — Румунією — та обєднавшися з нею на грунті взаїмної асекурації награбленого, — така Польща без сумніву збільшує потенціяльність своєї загрози Росії і таким чином у зайвий раз підчеркує нашу політичну заінтересованість у східно-галицьких справах".

Не менше виразно говорять російські кадети. Париський орган Мілюкова „Последнія Новості" цілком солідаризується зі становищем совітів і предсказує неминучий конфлікт Польщі з Литвою й Україною, в якому збройно заінтервеніює Совітська Росія. „Новості" твердять, що заслуги Польщі для Антанти не варті клопотів майбутньої війни за польські східні границі.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

Митрополит Андрей Шептицький про поворот України й Росії до єдности з Римом.

Митрополит Кир Андрей Шептицький мав 18. лютого с. р. у Папськім Інституті для Східних у Римі конференцію над основними точками при повороті України й Росії до єдности з Римом, під заголовком: „Роля Заходу у зєдиненню церков".

Саля була набита. Кардинали Ванутеллі й Рагонезі, епископ Ісая Пападопульос, асесор Конгрегації для Східних, епископ Канади Никита Будка й инші епископи, генерали чинів, ігумени, священики, студенти української, грецької і инших колеґій, численна польська кольонія з урядовим представництвом Польщі, представник українського правительства—взагалі представники найріжнороднійших народів світа були там заступлені незвичайно численно, щоби послухати достойного прелєґента.

Митрополит—у грецькій рясі—прийшов на кулі, бо є слабий на ноги. В найбільшім скупленню слухали всі відчиту виголошеного ясно, елєґантно, з прецизністю ученого і знавця справи, якого кожде речення виявляло велику науку й душу та відвагу апостола у службі церкви та спасення душ. Дехто почув на сім відчиті багато доси нечуваного, несподіваного, а то й гіркого.

Наперед звернув Митрополит увагу, що відірвані від єдности з Римом східні церкви стоять блище до Риму, чим протестанти, бо протестанти відкинули весь церковний авторитет, а незєдинені церкви Сходу, з Азії і греко-славянські, задержали авторитет, відмовляючи лише послуху Папі Римському. Їх поворот до Риму, і то масовий, є не без підстави сподіваний і тому до нього треба приготовити все, щоб його улекшити.

Перше, що треба тим незєдиненим сказати і привести їм на ум, щоб у се повірили, є те, що можна злучитися з Римом і стати католиком, не приймаючи нічого латинського, але задержуючи вповні свій питомий обряд. Бо се, що їх стримувало і стримує ще нині на дорозі до Риму, є страх перед латинізацією. А відомо, що Східні тримаються завзято своїх батьківських традицій і обрядів, які до того всюди стоять у тісній звязи з національністю.

Великий крок вперед до цього зробив був Папа Лев XIII. у славній енцикліці: „Гідність Східних". У ній поставив сей великий Папа ясно засаду, що Схід має навертатися Східними для Сходу, для себе самих, а не на латинський обряд. Східні обряди мають бути задержані. Але спеціяльно в Росії є загальний сумнів, чи те, що Папа Лев XIII. постановив, відноситься також до них. Місіонарі се промовчують, а сумний досвід з польськими впливами в напрямі польонізації і латинізації серед зєдинених Українців від XVI. століття, стоїть перед Росіянами й незєдиненими Українцями як історичний факт, і з сього витворилась там поважна перешкода до зєдинення. Засаду Папи Льва XIII. треба строго приноровлювати тепер, ясно зазначуючи, що грецький обряд лишиться ненарушений. Инакше непевність що до засад попсує велике діло і щирий їх наклін до Риму в самих початках.

Деякі латинські місіонарі й не думають про те, щоби грецький обряд лишився ненарушений, терплять його лише на якийсь час, і думають, що навернені мають приняти з часом обряд латинський. Забувають у своїй ревности католицькій, що обряд латинський не є католицький, бо цілий світ його не придержується. Віра, св. Письмо, св. Тайни, головство церкви — се все є католицьке, значить, одно на цілий світ, а обряди є ріжні, хоч латинського обряду придержується найбільше католиків і сам Папа. Але до сього ще треба додати, що зза того не можна говорити, що обряд латинський є ліпший, ніж скажім, грецький, бо всі обряди є однаково добрі для тих, що їх придержуються [illegible] зберігтися у своїй питомій красі й чистоті.

Ще одна прикра справа потребує висвітлення. Деякі місіонарі лишають тим, що їх привели до зєдинення з Римом, волю що-до того, якого обряду хочуть придержуватися. І тим робом вже багато Росіян перейшло на обряд латинський. То є практика, якої не можна толерувати. Коли досі з одного обряду на другий ніколи не було можна переходити без особистого дозволу Св. Отця, то тепер, у такій важній справі, рішає про те вплив місіонара! Засада виглядає гарно: навернеому лишається волю вибрати собі обряд, але се річ природна, що той обряд, що його місіонар захвалює, видається найкращим. Але се, зза кількох випадків переходу на латинство, псує вигляди цілої справи навернення Сходу і є очевидно нарушенням поважного права. Що-до сього мусить Рим дати у слушну пору опреділення ясне, рішуче та згідне з великими вже — у формі закона виданими — уставами Венедикта XIV. і Льва XIII.

Незєдинені дуже інтересуються всім, що про них тепер пишеться, чи говориться у католицькім світі, та живим приміром зєдинених Українців, — що Митрополит пояснив примірами зі свого побуту в московській неволі.

Захід мусить станути ясно щодо відношення до закона Папи Льва XIII. і його приноровлювання до Росії й України. Грецький обряд мусить бути респектований на рівні з латинським. Захід мусить показати Сходови, що таке церков католицька, і що є непомильність Папи у справах віри й моралі (бо багато думає, начеб католики вірили, що Папа не може згрішити й дивуються, як їм скажеться, що Папа також сповідається). Дальше Захід мусить памятати, що на Сході є у багатьох справах відмінний спосіб думання та життя, що з окрема Славяне мають багато своїх питоменностей. Те все треба студіювати, знати, шанувати, любити, та братися до того з чистим серцем та чистими руками і трактувати ті краї не як краї поган, але як важні місії зєдинення в чистим наміром приєднати їх до єдности зі столицею Св. Петра.

Св. Отець Папа Пій XI. показав сю дорогу як можна найкраще. Голодуючій Росії й Україні післав і посилає запомоги для ратування голодуючих і нічого від них не бажає за се в заміну. Папа зачав се діло як Ісус Христос: любовю і посвятою. Що тим зєднав собі серце всіх і виявив найкращу рису католицької церкви всім незєдиненим, се ясне. Туди і всім місіонарам дорога, а любов, скріплена Божою ласкою, поведе діло до певного успіху. — *Н. Б.* (За „У. Пр." з 17.III.)

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ

Другий випуск „ЖАЛІБНОЇ КНИГИ"

поіменний спис поляглих у визвольній війні. XXI Замовляти в 1—5

„Союзі Українських Інвалідів"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА ч. 3/II пов.

Ціна обох випусків 5.800 мк. з почтовою пересилкою. Висилається рівнож за посліплатою.

В кождім українськім домі повинен — бути памятник наших Героїв — ДОХІД ДЛЯ НАШИХ ІНВАЛІДІВ.

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, Ринок 10., вкл. кн. ч. 5.000. Жертводавці понище 500 мк. будуть оголошені поіменно!!

Польська преса про признання Польщі суверенности над Східною Галичиною.

Радощі, в яких розпливається вся польська преса з приводу міжнароднього признання польських східних границь, іще занадто бурхливі, щоб вона могла холоднокровно оцінити користи й шкоди цих границь для будуччини Польщі. Всі проблєми, звязані зі справою теперішнього кордону Річипосполитої, такі вагітні в небезпеки для всьої польської держави в майбутньому, поки-що скриваються поза густою заслоною польського оптимізму. Та всеж поміж рядками ентузіястичних відзивів польської преси більше, чи менше виразно вичувається її несупокій, чи міжнародне признання польських кордонів справді є закінченням і розвязкою завдань, що їх поставила собі Польща на Сході, чи може тільки початком затяжного періоду труднощів і небезпеки, періоду, який остаточно може покінчитися цілком не так, як це сьогодні уявляють собі польські оптимісти.

Особливо симптоматичною слід тут уважати статтю „Слова польського", в якій пишеться:

„Дуже небезпечною оманою було б припускати, що від цієї хвилі можемо вже бути безпечні за трівкість нашої границі з Росією й Литвою. Міжнародне признання границь має велике значіння настільки, наскільки держава зуміє власними силами успішно боронити цілости цих границь. А цілість границь є лише тоді справді трівко забезпечена, якщо її хоче боронити погранично населення".

Висондувавши осьтак підставну проблєму східних границь Польщі, „Слово польське“ приходить до дуже небезпечного висновку, що лише один є засіб, щоб пограничне населення захотіло боронити східних границь Польщі. Цим засобом є:

„витворення скрізь на пограничі рішучої польської переваги культурної й чисельної. За цю працю слід негайно взятися. В даний момент ніхто не може перешкодити нам у ній силою. Ми повинні всі ясно це зрозуміти, що найважнійшим моментом для „народового“ зіспоєння „кресів“ із цілістю держави є їх — кольонізація. Нею мусить „горліве“ занятися ціла суспільність“.

„Слово польске“ не завдає і не хоче завдати собі питання, що станеться, якщо ця кольонізація з тих, чи инших причин не вдасться, то поставлення такого питання очевидно мусілоб перечеркнути весь польський оптимізм із приводу східних границь. Воно сміливо бере за непереможну аксіому, в яку не вільно сумніватися, що „силою ніхто не зможе перешкодити нам у кольонізації“ і розправившися осьтак із теперішним пограничним населенням, висондовує другу підставову проблєму польських східних границь:

„Не можна передбачити, як довго тріватиме теперішне корисне для нас міжнароднє положення. Оскільки не використаємо прихильної тепер хвилі, щоб як найбільше скріпити польські впливи на пограничній полосі, — перед утратою східних границь на випадок програної війни не оборонить нас признання Ради Амбасадорів“.

Яка отож реальна трівкість східних кордонів Польщі сьогодні? Пограничне населення треба щойно спольонізувати, щоб воно захотіло їх боронити. Спольонізувати-ж треба швидко і то дуже швидко, бо не відомо, як виглядатиме міжнароднє положення завтра. Якщо справді так—то не час було-б польському народови радіти сьогодні, бо це—занадто передчасні радощі.

Польські східні кордони, — мертву лінію начеркнену на карті Европи — а карту черкати можна як завгодно — оцінює „Ржечпосполіта“ з багато більшим оптимізмом, аніж „Слово Польске“. Пише, що всі сусіди й несусіди Польщі — Німеччина, Росія, Чехія, надбалтійські держави і навіть Югославія — що всі вони мусітимуть склонити голову перед лінією, нарисованою на карті і признати, що Польща цілком не є тою „сезоновою державою“, за яку її мали. Тільки-ж і в гимнах „Ржечипосполіт-ої“ нараз прорізується діссонанс: згадка про „білоруське“ й „русько-українське“ населення. Згадка неприємна. Як „Слово польске“ вірить у кольонізацію, так „Ржечпосполіта“ в такі настрої цього населення, які сама йому імпутує:

„На всьому просторі східних кресів серед білоруського й русько-українського населення скріпиться почуття трівкости (в яку „Слово польске“ не вірить) істнуючого положення (яке сміливе пророцтво!). Бути може, на деяких тамошних палкійших політиків вплине це з початку навіть підбурюючо в напрямі скріплення опору. Але загал населення цілком певно пічне думати тверезо про спокійне уложення своїх відносин до польської держави“.

Слід булоб у „Вірую“ „Ржечпосполітої“ додати: „З одушевленням витаючи наплив польських кольоністів у країну, якої населення гостро відчуває голод землі“.

Для „Курєра поранного“ не істнує нічо крім мертвої географічної карти Европи. Лінію східних границь Польщі, на цій карті нарисовану, „Курєр“ уживає як тему для панегірика в честь ген. Сікорского й його дипльоматичного успіху, протиставлючи його неуспіхам ендецьких випльоматів, які пропонували у всяких переговорах із приводу Східної Галичини ріжні статутові обмеження польської суверенности.

На святоюрській горі.

(Недільна маніфестація Українців престольного города Львова)

Наше звідомлення про недільну маніфестацію Українського Львова — підпало в цілости конфіскаті. Між тим польська преса подає обширні звідмлення, в яких старається звести маніфестацію кільканайцяти тисяч українських громадян міста Львова до ролі демонстрації, заараннжованої большевиками. Звичайна тактика сусідської преси. Хоч на ділі — непереглядне море громадян, що зібралися в неділю після Служби Божої на площі св. Юра, мають стільки спільного з большевизмом, що гієни з польських газет з журналістичною етикою...

Ми сьогодня приневолені подати перебіг недільної маніфестації за польською пресою, спростовуючи її видумки і тенденційні перекручення.

„Gazeta Porannna“ з 20. ц. м. пише:

„Елементарну радість усіх (?) мешканців Львова супроти великого акту затвердження східних границь польської держави і визнання нерозвивности Східної Галичини з польською републикою старалися вчора закаламутити певні (?) чинники. Отсе коло полудня, коли в латинському соборі співали „Te Deum“, що иншого діялося в забудуваннях св. Юра“.

„По богослуженню, відправленім о. Дженокім, українське духовенство просило делєгата, щоб він промовив з бальконy до зібраної маси вірних“.

(Це очевидна брехня. О. Дженокі, який не володіє українською мовою, міг тільки поблагославити народ, що теж і зробив, після чого з грудей кільканайцятитисячної маси народу загреміли оклики: „Слава“ — прим Ред.).

Далі пише та сама газета що „большевицькі проводирі“ (які? Серед зібраного народу бачили ми там правда, чільних представників усіх українських партій і угрупувань, але якраз „більшевицьких“ там зовсім не було) з „ославленим послом Луцкевичем на чолі... вивели маси народа перед брами святоюрських забудувань“.

(В дійсности, на чолі походу стояли представники українського народу з сеніором Юліяном Романчуком на чолі Посол Луцкевич найшовся на маніфестації припадково і також принагідно виголосив промову. Після цього, окружений чільними представниками всіх українських партій промовив сідоглавий президент Романчук, який тремтючими від зворушення устами прочитав присягу, повторену цілою масою народа з піднесеними в гору руками. — прим. Ред.)

„Рівночасно — читаємо в „Газеті поранній“ — розкинуто більшевицькі (польська преса думає, що все що не погоджується з її „прінціпами“ мусить бути обовязково „большивицьке“) відозви з протестом проти децизії ради амбасадорів“. Момент сутички народніх мас з поліцією описує польська преса в спосіб, який давав би основу вірити, що поліція була масою спровокована. Всі польські часописи пишуть не тільки про каміння, яким обкинуто поліцію, але й про „два револьверові стріли“, які мали впасти з улиці Петра Скарги“. В дійсности ніяких стрілів не було. Польська преса подає навіть число ранених поліцаїв — 10, з яких двох „тяжче“. Про число змасакрованих Українців, потратованих кіньми і побитих прикладами крісів не згадує ні один з польських часописів. Характеристичне одначе, що навіть польські часописи не в силі легковажити чисельної поваги недільної маніфестації, називаючи її „потенжним збєговіскєм“.

Число арештованих докладно не є відоме.

Мріза в Українськім Соймовім Клюбі Волині Холмщини, Поліся і Підляша.

В кореспонденції з Варшави в останньому числі „Гр. В“ наш кореспондент подав, що на останньому засіданню Клюбу (17. III.) піддано ревізії дотеперішну тактику голови клюбу п. Васильчука, усунено його зі становища голови і на його місце головою вибрано пос. С. Підгірського. Сьогодня одержуємо з автентичного джерела спростування цих інформацій. Українська Парляментарна Репрезентація перевела взагалі ревізію дотеперішньої своєї тактики. Пос. А. Васильчук сам зголосив свою димісію ще кілька днів перед засіданням з 17. III. Одночасно подались до димісії другі члени президії і парляментарної комісії. Вибори нової президії і парляментарної комісії відбудуться цими днями. Не улягає сумніву, що Клюб перейде до острої опозиції.

Велика Україна.

Ліквідація „Просвіти.“

Русспрес подає: Народній комісар освіти Радянської України видав розпорядок про повну ліквідацію всіх іще істнуючих українських „Просвіт“. Цей розпорядок мотивується недавним судовим слідством у харківськім і других трибуналах, яке, на думку большевиків, доказало, що „Просвіти“ завше були центрами протисовітської пропаганди й діяльности.

Ліквідація українського радянського торговельного представництва в Німеччині.

Русспресс доносить із Берліна: Як доношено, будинок посольства У. Н. Р. у Берліні після ратифікації Рапальського договору передано українській радянській місії. З уваги на ліквідацію окремих українських радянських представництв за кордоном тепер цей будинок переходить на власність російсько-совітське консулярне бюро.

Зїзд „живої церкви“.

Русспресс доносить: В Харкові скінчився зїзд „живої церкви“. На зїзді принято рішення проголосити автокефалію православної церкви України, Криму й Галичини і створити окрему української верховної церковної управи. Замісць київського митрополита Василя Ліпковського вибрано митрополитом архієпископа Тихона, сторонника „живої церкви“.

Причину цього, що не всі ще постійно складають обовязковий 1 проц. податок на „Рідну Школу“, добачує дехто в недостачі еквекутиви. Це не вірно. Для нас національна карність і громадянський обовязок повинні бути більшим авторітетом, ніж багнет чужого жандарма.

Ріжні вісти.

Нова румунська конституція.

З Букарешту повідомляють, що сенат приняв великою більшістю голосів проєкт нової конституції.

На сторожі республиканського устрою.

Праський сенат приняв без змін законопроєкт про охорону чесько словацької републики. Опозиційні сенатори вийшли з салі перед голосуванням.

Конференція у Гюза.

Державний секретар Зєдинених Держав Гюз приняв делєгацію німецької амбасади та відбув з нею конференцію.

Амнестія в Німеччині.

Німецький міністр судових справ має предкласти законопроєкт про амнестію для всіх політичних злочинців, не тільки комуністів але й монархистів.

В честь Ренана.

В Атенах відбулося на Акрополіс урочисте свято в честь Ренана, при участи представників уряду та дипльоматії. Підчас свята кружляли над Акрополіс аероплани, кидаючи прапорці грецьких і французьких національних колірів. — У Римі, в Collegium Romanum, відбулася в честь Ренана урочиста Академія; був присутній французький посол.

Клопоти надренської окупації.

Зєдинені Держави, у відповіди на пропозицію союзних держав у справі виплати 250 міліонів долярів на покриття видатків на отримання американських окупаційних військ в Надренії, відмовилися відчислити з загальної суми вартість сконфіскованих німецьких кораблів, але не відкинули пропозиції союзників.

Наради соціялістів.

Бюро Райтера повідомляє з Льондону, що конференція анґлійських, італійських і бельґійських парляментарії в справі Поруря пічнеться слідуючого тижня у Парижі. Після закриття конференції її учасники поїдуть до рурського басейну та до инших частин Німеччини.

Білоґвардейські авантюри.

„Роста“ (Рос. Телеґр. Аґ.) повідомляє, що Карахан звернувся до японського уряду з нотою, в якій звертає увагу, що совітський уряд має відомости про білоґвардейську експедицію, яка готується на Далекому Сході при помочи Японії. Нота підкреслює миролюбивість совітів та протестує проти уділюванню допомоги білоґвардейцям.

Концесії для німецьких фірм.

Берлінські ґазети повідомляють що в тамошньому совітському посольстві підписано умову про признання фірмі Круппа концесій на території ССРР. „Роста“ повідомляє про уділення концесій берлінській фірмі „Сіменс-Гальске“ і и.

Недуга Леніна.

Офіціяльний бюлетень з 16-го ц. м. каже про поправу здоровля Леніна. Замітне оживлення спаралізованої руки, температура нормальна.

ВП. Передплатників в Чехо-Словаччині присимо отсим складати передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавн. Спілки „Діло“ у Львові, а нас повідомити листівкою. — *Адміні-*

З недолі української школи.

За мало звертаємо уваги на ці — позірно — дрібні удари, якими противник послідовно валить в наш національний організм. За мало звертаємо уваги і як слід на них не реагуємо. Сюди належать в першу чергу удари на полі шкільництва. Один з останніх: розпорядки теперішних шкільних властей в справі учительський семінарій. І так, коли „сильні міра сего“ зауважали, що до іспитів зрілости в українських державних семінаріях зголошується рік за роком кілька соток кандидаток і кандидатів, розпорядили, що лише частину їх можна допустити до іспиту в українських семінаріях, а прочі мають здавати по польських семінаріях у Львові і на провінції. Однак рекорд осягнув сьогорічний розпорядок міністерства просвіти з дня 2. І. 1923, ч. 24513/І. (Гл. „Dziennik urzędowy lwowskiego okręgu szkolnego“ ч. 1. з дня 30. І. 1923). Сей розпорядок допускає до іспиту зрілости в учит. семінаріях лише тих екстерністів, що перед 2. роками скінчили 6. гімназ. клясу або 3 роки учит. семінарії згл. 5 клясу виділову давного типу (т. зв. 9. клясу), як також тих екстерністів, що мають вже гімназіяльну або ліцеальну матуру, і тих, що були репробовані в останнім речинці. Коли би цей указ був попереджений якимсь переходовим розпорядком, що нормував би справу іспитів дорогою повільної еволюції, а не нищив так нечайно дотеперішної традиції, то остаточно можна було би над змістом його дебатувати. Але розпорядок виданий нагло, а вістря його звертається проти наших кандидатів, що через кілька літ оплатили за науку великі гроші, а тепер бачать, що їх праця і гроші пропали даремно; це відноситься також до всіх инших семінарійних курсів, котрі наша суспільність з таким трудом удержує.

Польських кандидатів сей указ не діткне тому, що вони мають безліч державних і приватних семінарій з правом прилюдности, а також т. зв. 2-річні державні курси матуральні, до яких приймають по скінченню 6. кл. гімн. або на основі вступного іспиту.

Кураторія „поправила“ указ міністерства розпорядком з дня 17. І. 1923 ч. 805|I S, котрим позволяє екстерністам здавати іспити зрілости лише в польських семінаріях у Станиславові, Самборі і Тернополі.

Ці розпорядки мають, ясна річ, на ціли спинити доплив нашої молодіжи до учительського стану, а попередили їх вже инші з такою самою метою, а саме з серпня 1922, коли то звинено рівнорядні відділи І. року в двох семінаріях, одиноких на цілу українську етнографічну область, що найшлася під польським правлінням, а саме у Львові і Перемишлі. На представлення, внесене в цій справі „Учительською Громадою“ у Львові, відповіло міністерство, що це сталося „задля добра обох заведень і їх молоді“.

Коментарі зайві!

Шевченківське свято в Загребі.

Дня 7. березня влаштувала „Українська Академічна Громада“ у Загребі сьвяточний вечір „Ševčenkovo Veče“ — на спомин 62-ої річниці смерти нашого Кобзаря. Це була перша публична українська маніфестація в Загребі, а і в Югославії взагалі, і не диво, що і аранжери і решта свідомої української суспільности з певною трівогою і неспокоєм очікували, який буде успіх того кроку маленького гуртка наших студентів. І успіх був знаменитий, такий, якого навіть найбільші оптимісти не сподівалися. „Jeronimska dvorana“ (саля), де відбувалося свято, була по береги наповнена небуденною публикою хорватського столичного міста. Кажуть, що ще ніколи не була „Jeronimska dvorana“ так повна, як того „Українського вечера!“ Над занавісою між двома жовто-блакитними прапорами виднів герб Соборної України — тризуб, а під ним герб Галицької України — лев на скалі. Прольог говорив студ. прав Ілько Крайцар. Привитавши гостей, обяснив він у коротких словах, чим Шевченко є для Українців і чому з вдячностю і пошаною згадує про него український народ рік річно на святочних сходинах.

Потім хор, уставлений під заквітчаним великим портретом Тараса, відспівав „Заповіт“, який зробив глибоке враження на слухачів. Дальшими точками програми були: відчит хорватського журналіста д-ра Йосифа Бадаліца про Шевченка, як поета свободи; декламація студ. Сухорука „Як би ви знали, паничі“; тенорове сольо п. Дріжд „Така її доля“ Давидовського; декламація в хорватській мові п. І. Крайцара: „Мені тринадцятий минав“, — у перекладі декляматора; дует пп. Дріжда і Лаврова „Де ти бродиш“ Заремби; вистава III. і IV. дії драматизованого „Невольника“; українські національні танці — п-на Ірина Зірка.

Після концерту гості залишилися на забаві, яка простягнулася далеко поза північ.

На превеликий жаль треба зазначити і в цьому випадку звичайне в Українців явище, а саме, що особисті амбіції, зарозумілість і т. п. прикмети казали декому з наших „патріотів“ усунутися від організації свята, залишаючи всю працю студентам, які самітно мусять боротися проти кирині московської еміграції.

—ак.

Поможіть політичним вязням! Фонди Комітету допомоги для них уже цілком вичерпані! Негідне чести Українського Народу булоб, коли б наша суспільність, крім [illegible] старалася улекшити своїм політичним вязням їхню важку долю! Негайно пришліть нові датки до Краєвого Союза Кредитового, Ринок ч. 10, або до Т-ва „Дністер“ вул. Руська ч. 20. Харчі доставляйте до кухні в „Народнім Дом“, Львів, вул. Рутовського ч. 22, II. пов.

НОВИНКИ.

— До нинішнього числа числа долучаємо чеки Тов. „Просвіта“.

— Конфіската. Попереднє (62.) число нашого часопису сконфіскувала польська прокуратура за наголовок і три місця вступної статті, два місця в рубриці „Дописи“ та цілість звідомлення про недільні маніфестації українського Львова.

— У відповідь на побиття й арештування товаришів дня 18. марта 1923 р. підчас маніфестації на площі св. Юра зложили студенти медицини на Українські [illegible] у Львові підчас викладу 53.300 мп. на допомогу увязненим.

— Великодні ферії для всіх шкіл У. П. Т. назначено ц. р. від квітної до провідної неділі гр. кат. обряду.

— Отче Носковський, опамятайтеся. Від дуже поважного громадянина з Бучача одержуємо уже в друге обширну допись про нелицюючі українському духовникови і членови загально поважаної родини „сделки“ о. Носковського, про які напишемо щойно тоді, коли згаданий добродій не захоче очиститися з закидів і ае дасть за них повної сатисфакції публичній опінії. Робимо це виключно з огляду на шановану і щиро патріотичну рідню о. Носковського.

— Мандрівка галицьких листів .... через Москву. Нам пишуть: — Може у вас найдеться який лік на ошоломлених почтових „функціонарюши“, яких поспіх чи „знання“ української азбуки і географії приводять до цього, що, як бачите з долученої коверти, — лист д. І. Ю. з Гниличок п. Новесело коло Підволочиск, висланий 21. лютого 1923 р. до Дідилова п. Яричів к. Львова, завандрував 1. марта 1923 р. аж до ...Москви, де на коверті дописано „Gal.“ — і я його 15. марта 1923 р. справді одержав. Причиною довгої мандрівки листа було певно це, що д. Ю. заадресував до мене „Товариш“, а „всходньопольскому“ урядничині привиділась аж... Москва. — *З. М.*

— В справі Володимир-Волинської „Просвіти“. Від Всч. о. протоєрея В. Бордюговського, настоятеля Володимирського собору одержуємо довше письмо з авторітетним виясненням про безосновність замітів д. С. М., який в 51. ч. нашого часопису помістив допись про заходи Волинської „Просвіти“ над збудуванням власної хати.

— „Ченсць сполоченьства українського“. Львівська „Хвіля“ пишучи про недільні маніфестації населення українського Львова пише уже зовсім на зразок „Поранної“ для якої „ольбжимя венкшосць“ українського громадянства „привитала з радістю“ рішення амбасадорів. В очах „Хвілі“ участь в маніфестації приняла тільки... „ченсць сполеченьства українського...“

— Збори кандидатів адвокатури. На зборах кандидатів адвокатури, які відбулися дня 11. ц. м. вибрано президію, в яку увійшов як голова д-р Вільф а як заступник д-р Саламаха.

— У них і це можливе. З Ню Йорку доносять, що там виринув на поверхню ославлений в Галичині вихрест і жидофоб Тіллінґер, співробітник єзуїтського „Пшедсвіту“, який в новому краю був ні менче ні більше а... рабіном.

— Вдячні „кресы“. Польська преса доносить про „дзєнкчинне“ телеґрами, які одержує польський уряд від „кресових“ боївок, МСО. і тим подібних інституцій, які вважає висловом почувань „кресув“...

— Гостинний виступ краківських комуністів у Львові. „Звйонзек млодзєжи комуністичней в Польсце“ скликав минулої неділі віче до „Народнього Дому“, на якому реферовало пятьох краківських комуністів. Віче закінчилось арештуванням тих пятьох большевицьких референтів.

— О долю наших дяків. Нам надіслано таке письмо: Дня 3. марта ц. р. відбулися І. Збори дяків, рогатинського повіту. На Зборах ухвалено, між иншими, такі резолюції: Збори просять Всесвітлійшу Консисторію взяти всіх дяків під свою опіку і охорону, щоби дяка самовільно о. парох або громада без відома Консисторії не приймали на посаду ані також не видалювали. II. Збори просять Всесвітлійшу Консисторію о заложення дяківської школи, щоби в той спосіб дяки набували висшого знання і кваліфікацій. III. Збори просять Всесвітлійшу Консисторію, щоби Всесв. Консисторія поручила о. священикам, щоби дяки діставали третину доходів при сповнюванню епітрахильних функцій. IV. Збори жадають наділення дяків землею з ерекціональних ґрунтів. Комітет дяків з Рогатинського пов. взиває Краєвий Комітет дяків скликати негайно краєві Збори до Львова в ціли обговорення організації дяків.

— Сповнення похибок. У вчерашному ч. „Гром. Вістника“ в рубриці Телеграм ПАТ-а через недогляд попала телеграма п. з. „Німецька преса про рішення Ради амбасадорів“. Це телеграма львівської „Хвілі“ (а не ред. „Гр. В.“) що на цьому місці справляємо.

— З Українського правничого товариства. Продовження відчиту надрадника Русина п. з. „Теперішний стан законодавства про оборот чужою валютою і девізами“. Слідуватиме ві второк 20 марта 1923 год. 6 і пів вечір саля Бесіди.

— Звертаємо увагу усього нашого громадянства на Загальні Збори філії „Просвіти“ ім. Т. Шевченка, які відбудуться 25. марта с. р. о год. 5-ій веч. в салі „Української Бесіди“, Рутовського 22. Взиваємо все громадянство до ґреміяльної участи в сих Зборах. 1918а) 1—1

— Зі Стрия: Святочний концерт в память 62. роковини смерти Т. Шевченка уладжують Стрийські Українські Товариства в неділю, 25. марта 1923 (о год. 8. веч.) в великій салі Нар. Дому в Стрию. Концерт з добірною і ріжнородною програмою заповідається величаво і повинен стягнути на традиційний обхід усе свідоме українське Громадянство зі Стрия і околиці. В концерті приймуть участь запрошені зі Львова солісти проф. Евг. Перфецький (скрипка) і артист-співак М. Винницький, а як декляматор д-р Ів. Шіян. Часть хоральну виконають скріплені хори відновленого Стр. Бояна під управою пп. Файгля і Кокольського. Акомпаніямент обняли пп. Бобикевич і Мішкевич. Святочну промову виголосить д-р В. Лужецький. — Білети вступу перед концертом набувати можна в Нар. Базарі, а в день концерту від год. 10—12 перед пол. і від год. 6 і пів веч. при касі в Нар. Домі. При закупні білетів і при вступі повинен кождий закупити бльочок на фонд „Учітеся“ — За Комітет: *д-р Єр. Калитовський, В. Мішкевич.* 1926 1-1

— Руханково-вокальний Вечір Сокола Батька при ласкавій співучасти Вп. п. п. А. Крушельницької, В. Маслюка оперового співака і хору „Тов. Бандурист“ відбудеться в четвер дня 22. березня 1923. р. ввеликій сали Народного Дому (вул. Рутовського ч. 22). Програма: 1) Вправи палицями руховиків. Уклад Тов. Т. Франка. 2) Промова. — Тов. д-р М. Волошин. 3) Ритмічні вправи мячеками руховичок — Уклад Тов. О. Суховерської. 4) а) М. Лисенко: „Ой чогож ти почорніло“, б) Мауербер: „Roberto diavolo“ — відспіває п. В. Масляк. 5) Вправи на кони руховиків. Уклад Тов. П. Зимака. 6) а) С. Людкевич: „Народні пісні“, б) М. Лисенко: „Встає хмара зза лиману“ — відспіває хор Товариства „Бандурист“. 7) Плястичні вправи руховичок — уклад Тов. О. Суховерської. 8) а) Д. Січинський: „Фіналь“, б) В. Барвінський: „Косар“ відспіває п. А. Крушельницька. 9) Вежі руховиків — уклад Тов. С. Гайдучка. — Фортепяновий супровід обняв п. В. Барвінський. Акомпаніямент при вправах обняла Впов. Іза Левинська. — Діріґент хору д-р В. Неділка. — Початок точно о годині 7·30 вечером. Ціни місць: крісло І. ряд. 5000 мп., II ряд. 4000 мп., III. ряд. 3000 мп. Партер 1500 мп. Ґалерія 1000 мп. (для учеників). 1907 1—2

Концерт в честь Народнього Пророка Тараса Шевченка, молоді української державної семінарії у Львові відбудеться в четвер дня 22 березня ц. р. в салі муз. Т-ва ім. М. Лисенка зі слідуючою програмою: 1) Вступне слово — І. Сабат. 2) М. Лисенко: „На городі коло броду“, і Гайвороиський: „Ой сяду я край віконця“ мішаний хор, 3) Б. Лепкий: „Тарасові роковини“, декл. Н. Завадська, 4) Моцарт: „Rondo“ — тріо на дві скрипки з фортепяном, 5) Adolphini: „Romance“, Лисенко: „Коли розлучаються двоє“ — фортепянове сольо А. Смеречинська, 6) Левицький-Лепкий „Минеться ніч“ — мішаний хор, 7) Schumann: „Träumerei“, Чайківський: „Осінна пісня“ — скрипкове унісоно з форт., 8) Шевченко: „Кавказ“ декл. Е. Сеник, 9) Годард: Концерт-скрипкове сольо В. Вірстюк, 10) Людкевич-Шевченко: „Чи ми ще зійдемося знову“ — мішаний хор. Концерт починається „Запові-

том" — Стеценка, кінчиться „Народним гимном". Початок о год. 7. вечером. 1—1

До Українського Громадянства.

Надходить величне Свято Воскресення Христового.

Святкувати його буде весь християнський мир.

Святкувати його буде й увесь Український Народ по всіх землях.

Понесеться по безмежних, покритих свіжою зеленю, степах України святочний спів великодних дзвонів і радісний гомін святкуючої громади.

Наповняться церкви України ликуючим народом, що по Воскресній Службі Божій розійдуться по хатах, щоби засісти за святочно прибрані й обставлені столи.

Тільки наш інвалід український, що від трьох років страждає в понурих та сумних стінах табарових бараків за кільчастими дротами, не буде мати радости в цей день, відірваний від своїх рідних і другів.

Звесели-ж і йому, цьому страдникові за визволення Української Нації, День Світлого Воскресення Христового, дай змогу забути хоч на хвилю своє важке горе і допоможи відсвяткувати Великдень, Вільна Українська Громадо.

До Вас, українська інтелігенціє, селяне і робітники, та до тебе, українська молодь, звертаємо цей заклик, принести дарунок на крашанку інвалідові, раненому і хорому, вдові та сироті, що в важкому становищі перебувають в таборах інтернованих в Польщі, Румунії та Болгарії.

Нехай той Світлий День Воскресення Христового, коли Ви будете радіти і веселитися, порадуються разом з Вами і неповинні жертви всенаціонального підйому та лихоліття, — інваліди наші.

Нехай відчують, що в той день вони не забуті великою українською семєю.

В тій добрій вірі, що українське громадянство відгукнеться на заклик цей і поспішить з великодною крашанкою для інваліда нашого, просимо всі подарунки на ту ціль в грошах чи натурою надсилати до Центрального Правління Всеукраїнської Спілки Військових Інвалідів на адресу: Польща, Тарнів, почтова скринка ч. 30.

За Всеукраїнську Спілку Військових Інвалідів:

Голова Центрального Правління *И. Червінський.* Члени Правління: *М. Садовський, Д. Гапонів-Нестеренко, Ю. Киверчук, Й. Кириця, П. Барановський, Гаврилець, Е. Бредіхин, Й. Уланівський.* Голова Ревіз. Комісії: *М. Куликівський.* Секретар: *Ю. Лісовський.*

З українського кр. Товариства охорони дітей і опіки над молодю.

I. Подається до відома управ всіх сирітських захистів, що Товариство коштом 5,257.500 мп. закупило 862 метрів полотна, яке розділило між всі захисти в краю в міру числа дітей, що находяться по поодиноких захистах. В захистах находиться тепер 1427 сиріт, на одну дитину випадає 60 цм. полотна, так, що ледви що трета сирота скористає з того приділу.

В найблищім часі розділить Товариство дальші підмоги між захисти в сумі звиж 10 міліонів марок польських. На одержане полотно управа захистів зволить надіслати Товариству належито зладжені посвідки. Захисти, які посвідки не пришлють, будуть виключені від дальших підмог. Полотно для захистів у перемиській епархії передано до роздачі Виділови епархіяльної помочі в Перемишлі до рук о. М. Комарницького, де треба зголошуватися. Полотно для захистів в станиславівській епархії передано до роздачі центральному комітетови опіки над воєнними сиротами в Станиславові (о. д-р Лятишевський). Захисти у львівській архієпархії, о скільки ще не відобрали полотна, мають по відбію зголошуватися на основі відповідного уповажнення від управи захисту до склепу стов. „Достава" у Львові ул. Руська ч. 20. II. Проситься всіх, кому залежить на нашій бідній дітворі і сиротах, щоби у всіх осідках повітових судів, де ще доси не основано філії Тов-а, щоби зараз внесли просьби о дозвіл оснування філій. Всякі поради, статути і т. д посилається на бажання. Новооснуючимся філіям Товариства уділяє центральна управа Товариства підмоги на заснування інституцій опіки над дітьми, як порадні матерей, захоронок, захистів, пласту і т. д. III. Управи всіх філій проситься о скликання загальних зборів філій і надіслання звіту з діяльности і складу філіяльного виділу.

Головний Виділ
Українського краєвого Товариства охорони дітей і опіки над молодю
у Львові, ул. Домініканська 11.

ОСТАННІ ВІДОМОСТИ.

ТЕЛЕҐРАМИ ПОЛЬСЬКОЇ АҐЕНЦІЇ ТЕЛЕҐРАФІЧНОЇ.

Ще цього тижня переговори з Німеччиною.

Відень. „Вр. Альг. Цтг." з Льондона: „Дейли Мейл" предсказує, що цей тиждень буде найважнійшим в історії Европи, бо зовсім певно відбудуться офіціяльні або півофіціяльні переговори між Францією й Німеччиною. В переговорах цих візьмуть участь в цій або иншій формі Англія й Італія.

Вбивство французького постерунку.

Бохум. По французьким донесенням в ночи з суботи на неділю застрілено французький постерунок на головнім двірці в Есені. З цієї причини французькі власти взяли богато закладників.

Бохум. В звязку з замордованням французького жовніра на двірці в Ессен, французькі власти арештували в характері закладників слідуючих: посла до німецького парляменту тайного радника дра Кваца, дальше презеса д-ра Ольма, директора відділу Німецького Банку Бухгольца і по одному з директорів більших банків в Есен.

Радник німецької амбасади у Гюза.

Льондон. Райтер потверджує в звідомленню з Вашінґтона вістку, що радник німецької амбасади відвідуючи держ. секр. Гюза, обмежився виключно до вияснення становища Німеччини в справі Поруря, не домагаючися від секретаря якоїнебудь відповіди. Райтер довідується дальше, що зі сторони Зєд. Держав не предвиджується відповіди для німецької амбасади в цій справі.

Відїзд льорда Д' Еберніна до Льондона.

Відень. „Н. фр. Пр." із Берліна: Англійський амбасадор льорд Д' Еберніен їде до Льондона, щоби предложити свому правительству звіт про положення.

Страйк анґлійських вуглекопів.

Льондон. „Дейли Експрес" звідомляє з Кардіфа, що 20 тисяч вуглекопів приступило до страйку.

Вислід виборів у Югославії.

Загреб. З Б. К. По дотеперішнім звісним обчисленням вибори до скупштини дали такий вислід: вибрано 120 радикалів, 70 приклонників хорватської хліборобської партії Радіча, 30 демократів і 21 клерикалів. Більшість для правительства Пашіча мабуть буде запевнена.

Арештування митр. Василія.

Рига. В Києві арештовано під замітом „неблагонадьожности" митрополита вкраїнської церкви Василія.

Саботаж.

Дісельдорф. Польрад. Біля Могунції доконано знову саботажу телеграфічних і телефонічних ліній. По інформаціям французької преси головного організатора саботажної акції арештовано. Звідомляють, що берлінський „Райхсрат" візвав правительство конфіскувати на неокупованій части Німеччини всі товари, котрі вивезено з окупованої території на основі позволень окупаційних вивозових властей. „Райхсрат" жадає крім цього арештування всіх німецьких купців, котрі користувалися цими позволенями.

Запізнання правительства Анґлії й Зєд. Держав із справою Поруря.

Берлін. Польрад. Півурядово потверджують, що німецьке правительство поручило своїм повновласникам у декотрих державах, м. и. в Анґлії й Зєд. Державах запізнати правительства держав зі становищем Німеччини в справі окупації Поруря.

Мусоліні про европейсько-американські взаємини.

Рим. През. Мусоліні промовляючи на конгресі торговельних палат, звернувся спеціяльно до американських делеґатів, причому дякував їм, що прибули і заявив, що буде заключено близький контакт між Европою й Америкою.

Поанкаре про Німеччину.

Париж. Польрад. На банкеті французьких журналістів Поанкаре перестерігав французьку пресу перед дволичністю Німеччини. Заявив, що Німеччина мусітиме небаром війти на дорогу компромісу. Франція не бажає собі панування над Німеччиною, але також не дозволить панувати над собою.

Перебудова клайпедської пристані.

Клайпеда. Одна американська фірма мала предложити ковенському правительству перебудову клайпедської пристані, щоби була приступнійша для економічних кораблів і поширення портової залізничої сіти. Евентуальні кошти обчислено на 12 міліонів долярів.

Німеччина не предкладала пропозицій.

Париж. Польрад. Тут заперечено урядово вістку, подану одним анґлійським часописом, начеби німецький шарж д' афер у Парижі вручив французькому правительству пропозиції в справі окупації Поруря.

Орґанізація фінляндської армії.

Рига. Фінляндський оборонний корпус орґанізує два нові баталіони, котрі складатисямуть виключно з студентів висших шкіл. Оден баталіон складатиметься з шведських студентів, другий із студентів Фінів.

Дописи з краю.

(Бранка, реєстрація, нові експедиції, господарка поліції й війська.)

Двірці пов. Жовква.

„Соломонів суд".

При відвороті польських військ в 1920 р. перед большевиками забрали польські жовніри мені і Процеви Ткачови госп. в Двірцях по одній свині і овес. Гром. уряд доніс про це реквізиційній комісії у Львові а вона в січни 1923 прислала мені і Процеви Ткачеви оречення, котрим узнається згадані річи зареквіровними і визначується нам винагороду після цін з серпня 1920 р. Проти цего ми віднеслися до Головної рекв. комісії у Варшаві, як це було зазначене в ореченню. У відповідь на це дістали ми письмо в якому Гол. комісія не рішає справи тільки відкидає рекурс a limine, бо писаний в українській мові а миж чейже як „obywatele polscy" є обовязані писати по польски. Залучуючи текст цього „Соломонового рішення" остаю з поважанням о. О. Г. — Відпис:

II. Egzemplarz Nr. sprawy 844. Decyzja dnia 2. marca 1923 roku. Główna komisja Rekwizycyjna przy M. S. Wojsk. zważywszy, że 1) petent ks. Aleksander Gocki złożył odwołanie od orzeczenia okręgowej komisji Rekwizycyjnej we Lwowie w języku ukraińskim; 2) że na mocy art. 3 Przep. Tymcz. o urządzeniu sądów w „Królestwie Polskiem" językiem sądowym jest język polski, zatem wszelkie podania do sądów na terytorjum Królestwa Polskiego winne być składane w języku polskim; 3) że przepis ten jest o tyle ścisły, że U. P. C. nie robi w tej mierze wyjątku nawet dla cudzoziemców (art. 261 U. P. C.) ks. Gocki zaś i na tę okoliczność powoływać się nie może, gdyż jest obywatelem polskim; 4) że główna komisja rekwizycyjna pod względem postępowania sądowego kieruje się przepisami ustawy post. cyw., obowiązującej w siedzibie komisji t. j. U. P. C. b. rosyjską (art. 12 rozp. wyk. z dnia 12. XII. 1919 r. Dz. ust. Nr. 97 poz. 514 i art. 23 Rozp. Wyk. Min. Spraw Wojsk. i Min. Spraw Wewn. „Monitor Polski" Nr. 270); 5) że wobec tego złożenie przez ks. Gockiego do głównej komisji rekwiz. skargi w języku nie polskim pozbawia komisję możności rozpoznania domagań petenta a zatem analogicznie do ust. 3 art. 266 U.P.C. powoduje zwrot skargi petentowi — postanawia: Skargę apelacyjną ks. Aleksandra Gockiego z dnia 28. stycznia 1923 r. zwrócić petentowi. Pierwszy egzemplarz przez obecnych członków komisji podpisany L. S. Przewodniczący Gł. Kom. Rekw. St. Grzycki. Sędzia Sądu Najwyższego. Okręgowa Komisja rekwizycyjna D. O Gen. Lwów. L. 2322|22 (okr. ks. Aleksander Gocki Dworce ad Mosty wielkie do wiadomości. Lwów, dnia 9. marca 1923 (підпис нечиткий).

Обертинщина.

Дня 5. березня 1923 р. зголосилися в хаті Василя Слободяна (60 літ) в селі Гарасимові два поліціянти, шукаючи за його зятем 38-літним Лесем Пердюгою, котрий на думку поліціянтів мав обовязок зголоситися до реєстрації.

Зятя в хаті не найшли, бо поїхав в ліс до Уніжа. Делеґат старостства засудив його за те на 14 днів арешту з заміною на 2000 ма

за одну добу, а що тих грошей в хаті не було, тож поліціянти забрали 3 пояси, оден жіночий а два чоловічі, 2 кавалки полотна, верету і дві наволоки.

Відтак приступив командант Гарасимівського постерунку до господаря Василя Слободяна, бив його кулаками до лиця, по голові, копав ногами і щипав в лице, та замкнув врешті 60-літню людину в вуличною лайкою.

Дня 6 березня напав спроваджений зі Серафинець державний поліціянт Тріяк на Ілька Дякова з Гарасимова і зачав бити кулаками за те, що той не зголосився до реєстрації.

Як обтяжаючий закид знайшли власти: поліціянт і війт Журавський — ту обставину що Ілько Дяків письменний і був між монахами в монастири „судитів" в Скнилові коло Львова.

На єело Гарасимів наложили поліціянти денної реквізиції 10 літрів молока і по 100 яєць. Крім того реквірують кури. Від Михайла Місюри стягнули 15.000 мп., від Михайла Місюри Івана 50.000 мп., від Михайла Ї зубаша 40.000 мп., від Ілька Слободяна 40.000 мп., від Андрія Місюри 10.000 мп., від Гната Кибрина 30.000 мп., від Івана Мануляка 10.000 мп., а має ще донести 40.000 мп. За брак легітимації має зложити тойже Іван Мануляк за свого брата 50.000 мп.

Бережанщина.

Дня 25. лютого 1923. р. відбулися звичайні загальні збори Філії Товариства „Просвіта" в Бережанах.

Звіт зложив голова д-р Володимир Бемко. В 1922. р. відновлено 3 читальні, а під доглядом Виділу Філії відбулися загальні збори 32 читалень. З передвоєнного стану осталося невідновлених 13 читалень, чинних читалень в повіті є 32. Поїздок по повіті відбув Виділ філії 35, а участь в поїздках брали: голова д-р Бемко, Б. Бородайко, М. Карач, д-р Коковський і д-р Західний. Державна поліція замкнула була на власну руку читальні в Гиновичах, Жукові і Лапшині і доперва по довгих заходах удалося Виділови стягнути заборону з читалень в Гиновичах і Жукові. Поліція припинила була діяльність читалень в Потуторах і Саранчуках. З вини місцевої інтеліґенції слабо розвиваються читальні в Посухові, Ольхівци і Шибалині. В районі Стриганці — Поточани — Двірці не відновлено читалень ізза неприхильного відношення пароха, котрий заявив, що не відновить чи не допустить до віднови читалень для того, бо хоче мати спокій з поліцією. Поминаючи поліційні докучування селянство держиться на диво добре. При віднові читалень поліція робила довгі і докучливі доходження. Виділ відбув 7 засідань, уладив Шевченківський концерт, один фестин, одну просвітну анкету, в котрій взяло участь понад 400 осіб з повіту. Виділ на спілку з УПТ. відкрив канцелярію і приняв сталого урядовця. Кружок аматорський під кермою д-ра Коковського відограв 2 вистави, а крім того піддержував аматорські гуртки при читальнях в Потуторах, Саранчуках і Лапшині. При виборі Виділу на рік 1923 вибрано головою адвоката д-ра Михайла Західного, а вибраний виділ уконституувався в той спосіб, що заступником голови став проф. Михайло Підлужний, скарбником д-р Василь Левицький, а секретарем студ. Михайло Карач. Члени виділу: д-р Франц Бабяк, д-р Франц Коковський і Микола Маршицький, заступники членів: Осип Замощак, о. Іван Кордуба, проф. Іван Бабій. До контрольної комісії вибрано: радників Василя Щербатюка, Івана Цурковського і Володимира Кордубу.

Новий Виділ на першім засіданню порішив приміщати канцелярію філії в канцелярії д-ра Західного (в Ринку), приняв програму праці для читалень, виготовлену д-ром Василем Левицьким, рішив в спілці з істнуючими в Бережанах Товариствами виступити з прилюдним Шевченківським концертом і уладити повітове Шевченкове свято. При Виділі філії повстала відчитова секція. В канцелярії філії працює щоденно від 10 перед пол. до 2 год. по пол. постійний урядовець і тутже приміщена канцелярія Рідної Школи.

Подаючи се до відома читальням в Бережанщині, Виділ філії візвав голови читалень, щоби що тижня до канцелярії філії прислали принагідних післанців по почту і предкладали звіт що до діяльности читалень, та повідомляли про важніщі події в селі. *С.*

Лемківщина.

Дивуються нераз люде, чому то Лемко такий впертий у свойому передвоєнному „обрусінню". А дивуватися нема чому, бо Лемко має ще й тепер таких вихованців, які держать його в довоєнному „status quo". Лемко має ще й тепер священників й учителів, які вперто говорять йому про „єдину-неділиму" та сміються з усього, що українське. Такі „діячі" голосно заявляють, що нічого й читати української газети, бож „Україна вже пропала". Отже можна уявити собі, в якому духові виховує такий „пастир" свою паству. Таких вихователів на Лемківщині є більше. І через них то праця, в напрямі національного освідомлення Лемків, іде, як з під камени. Переконуй Лемка як можеш і вмієш, а він все своє твердить. Місцями любить і шанує тебе Лемко, а не має до тебе довіря. Каже до священника-Українця: „Ви єгомосць щось інакше правите „Хвалу Божу", бо не гварите (говорите): православних християн; до учителя-Українця: „Ви господине учителю щось інакше учите, бо не учите дітий твердих знаків" і таке подібне говорить. А звідки це? Звідси, що є священники, що правдиво инакше правлять, бо кажуть ще й тепер, мимо виразного заказу Еп. Ординаріяту, „і всіх Вас православних—", що є й учителі, які рівнож ще й тепер учать дітей писати етимольоґією, яка вже нині не має приміненя навіть в самій „матушці" Росії. Та не лиш місцеві вихователі ведуть свою божевільну русифікаторську роботу, але й дух американських обрусителів царить над Лемківщою. Як місцеві, так і американські обрусителі уважають Лемківщину своєю quasi — вибраною землею. Ці останні, не могучи устно давати своїм вибранцям „наставленій", посилають їм „посланія" з Америки, а навіть від часу до часу й самі приїздять у візитаційному характері. В попередньому році звідав багато сіл короснянського повіту, Москаль, православний священик з Америки К. Не треба аж висланників з Америки, бо й свої, місцеві, ангели хоронителі, здається, до кровопролиття боролись би за „русскую твердость" й як вони кажуть „чистоту нашого обряду". Кличу словами, хоч дещо зміненими, Богд. Лепкого: „бийте палі гати аж гев*), на Лемківщині!" Дайте Лемкам своїх світлоносців: своїх священників, своїх учителів! Хай Лемківщина не буде краєм вигнання! Хай наші кермуючі чинники зацікавляться і Лемківщиною! А Лемко, видячи зацікавлення ним, не скаже: „Ми інший народ від українського, ми „Карпато-Руси". (—*ик*.

*) гев, лемківське слово: тут.

Надвірнянщина.

С. Камінна. Помимо найхитрійших підступів та терору ніхто з Українців не брав участи у виборах ані до сойму, ані до сенату. Наслідком цього по виборах прийшло в село 14 жовнірів з двома офіцирами. На щастя Камінні були це самі Волиняки. Бранка „добровольців" відбувалась теж під примусом. На тиждень перед бранкою явились в село жовніри, які устно й афішами проголосили бранку, при чім не обійшлось без погроз. День перед бранкою явились в селі жовніри вдруге. Цим разом прийшли вже за „добровольцями", яких на другий день відставлено до Надвірної. Чотирьох, а саме Петра Тимчука, Василя Олійника, Василя Данилюка та Миколу Олійника переслідувала жандармерія більше двох неділь. А вже рідні цих хлопців жандарми не давали спокою ні в день, ні в ночі. Вкінці по довгих ловах вдалося їх піймати. Пійманих замкнено під ключ, відтак відставлено до бранки. Найдовше ще опірався Василь Олійник. Але вкінці й його піймали, а піймавши закували в ланцюх від собаки та й повели в добровольці.

Подібно як вибори та бранка відбулась теж і реєстрація. Всі одержали візвання, щоби означеного реченця під загрозою кари явилися до реєстрації. Колиж реченець реєстрації минув, а до реєстрації не зявився ні один Українець, прийшла до села жандармерія, яка під крісом відставляла зловлених до реєстрації. Останні-же, що не дались зловити, в числі 51, одержали візвання під загрозою 10.000 мп. кари явитись до реєстрації. При цьому долучується один примірник такого візвання, яке дослівно звучить: „Візвання. До п. Михайла Бойчук с. Федора, за невиконання зголоситися до Реєстрації, на підставі розпорядку Староства карається Вас гривною в сумі 10.000 мп. „Громада Камінне повіт Надвірна". Камінне, дня 28. II. 1923 р.

Лука к. Самбора.

(Свято Шевченка).

Як і в минулому році Лука урочисто святкувала 62-річницю смерти великого народнього Поета.

Тутешня ґімназія урядила два концерти в суботу по низким цінам для широкого загалу, а в неділю по нормальним цінам. Дохід призначений на поширення бібліотеки. Програм концерту складався з поем і віршів Тараса Шевченка, та хорового співу. По закінченню концерту була уряджена вистава. Населення заслужено дякувало дітям гучними оплесками за старанне виконання концерту і за реферати.

На останньому засіданню кружка Педаґоґічного ухвалено відкрити курс для неграмотних в Білині і Татарах в честь Т. Шевченка.

Місцевий парох О. Король відправив в суботу панахиду, на якій були присутні всі ученики ґімназії з учительським збором.

На Великдень концерт буде повторений в околичних селах.

Нараїв.

Благодати карних експедицій не оминули п. Нараєва. Усі новобранці в числі 42 так Поляки як й Жиди зовсім не зголосилися — скриваючися по чужих селах і хатах. З початком березня ц. р. прийшла до Нараєва села сотня польських жовнірів і закватирувавшися в домі Гринька Сендецького буквально розграбила його. Потім подалася до Нараєва міста і прийшовши на місце над ранком, поки ще почала урядування — зажадала від громади відразу вісім коров, кілька вепрів, від Жидів 16 кг. „чоколяди" (!!) і т. д. та веліла заступникови громади Прокопови Сендецькому стягати „daninę i dobrowolców". Коли цей відмовився, вказуючи на поліцію і жандармів „сержант" прилюдно вдарив його в лице, обкидуючи вуличною лайкою. Сендецький подякував за уряд.

Поневолений народ, який зуміє поставити на ноги своє шкільництво — дістане в свої руки ключі від своєї вязниці.

Хто в нагоди коляди досіль ще не дав жертви на „Рідну Школу", хай зробить це негайно!

Курс грошей.

Львів, дня 20. марта 1923.

Доляри американські	41.500—42.000
„ „ (1 і 2-ки	41.300—42.000
Доляри канадійські	40.500—41.000
„ „ (1 і 2-ки	40.500—41.000
Марки німецькі (10 тис.)	2·05—2·15
„ „ 1000	0·00—0·00
„ „ (сотки)	2·00—2·85
„ „ (дрібні)	2·50—2·75
Леї румунські	205·00—212·00
„ „ (дрібні)	198·00—205·00
Корони чеські	1320·00—1750·00
„ (дрібні)	1290·00—1350·00
Австрійські степл.	00·00—00·00
„ „ ст. ем.	0.000·00—0.000·00
„ сотки нов. ем.	00·00—00·00
„ 50 кор.	00·00—000·00
„ 20 кор.	—·——·00
„ 10 кор.	—·00—00·00
„ 1. і 2-ки	0·00—0·00
Рублі 5-сотки	420·00—460·00
„ сотки	300·00—350·00
„ 25-ки	100·00—114·00
„ дрібні	0·00—0·00
„ думські 1.000-ки	00·00—00·00
„ „ 250-ки	00·00—00·00
Карбованці	0·00- 0·00
Гривні	0·00—0·00
Франки французькі	2700·00—2750·00
Фунти стерлінгів	198.000·00—202.000·00
Франки швайцарські	8000·00—8200·00
Золото:	
20 кор.	200.000·00—210.000·00
20 франк.	185.000·00—195.000·00
20 марк. нім.	215.000·00—225.000·00
Фунти стерлінґи	00.000·00—00.000·00
10 рубл.	250.000·00—260.000·00
Доляри	00.000·00—00·0000·00
Срібло:	
Корони австр.	2.900·00—3.000·00
5 кор. австр.	00.000·00—00.000·00
Фльорени австр.	7.200·00—7.400·00
Рублі	11.700·00—12.000·00
Копійки	00·00—00·00
Доляри американські	00.000·00—00.000·00
„ „ полов. і ¼	0.000·00—0.000.00
Доляри канадійські	0.000·00—0.000·00
„ „ дрібні	0.000·00—0.000·00
Леї румунські	0.000·00—0.000·00

✝ Посмертні згадки.

Володимир Федорович, студент прав, тимчасово учитель школи виділової в Бориславі, син о. К. Федоровича, пароха в Губичах, помер тут дня 14. марта в 31. році життя яко сумна жертва повоєнної психози. Похорон відбувся в суботу дня 17. марта. Покійний полишив великий жаль по собі у всіх, що знали Його благородний характер. — В. Й. П.! 1913 1—1

ОПОВІСТКИ.

Український Театр під дир. І. Котутяка під артистичним проводом п. Венцеля. Камінка Струмилова: Вівторок „ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА". Середа „ЧОРНОМОРЦІ". Четвер Радехів: „ХМАРА". Субота „ДІТИ АГАСВЕРА". Неділя „МОЛОДІСТЬ". Початок 8 год. 1930 1—3

Відчит Д. Донцова про „Крізу української літератури", уладжуваний Т-вом допомоги Еміґр. з Вел. України відбудеться в суботу 24. с. м. в салі „Бесіди" Нар. Дім. Вступ вільний. Добровільні датки. 1921

Позір Стрийщина! В дни 22 марта ц. р. в четвер о годині 2 пополудни в сали Народного Дому в Стрию відбудуться Надзвичайні Загальні Збори Стрийського Кружка Українського Педаґоґічного Товариства без згляду на скількість присутних членів. Порядок дневний: 1) Відчитання протоколу послідних зборів, 2) Вибір виділу, 3) Внесення членів. Проситься сельську інтеліґенцію та представників селянства і робітництва конечно на збори ці прибути. — Голова Кружка: *Антін Рак*, писар: *Петрина*. 1915 1-1

Громадянам села Махнівці: Андрієви Ракови, Т. Хомишинови, Д. Дзюрманопи, І. Дзюрманови, М. Сосінському, С. Миськові, І. Гачкевичеви, П. Дзюрманови складає Ком. доп. пол. вязням щиру подяку за жертву в сумі 104.000 мп. на фонд політичних вязнів. 1147 1—1

Виказ жертв зложених від 6. VI. до 20. XII. м. р. на фонд оборони краю — в коронах чеських: сот. Ґаздайка Петро збірка між. стрільцями в Берні 436·50, сот. Глухівський, зб. між стрільцями в Берні 150, п. Янів зб. між робітниками в Америці 100, четар Чупко зб. між стрільцями 100, сот. Ґаздайка Петро зб. між стрільцями 143, пор. Олинець збірка 70. Меланчин Вечер Берно 174, пор. Олинець збірка 100, Укр. Акад. Громада Прага збірка за серпень 838, 368 і 533, п. Стафінак Антоній, č. Slesko 15, Укр. Акад. Гром. в Празі збірка 361, Біженецький Комітет в Ужгороді зб. 499, Укр. Акад. Гром. в Празі збірка 210, Укр. Акад. Громада в Берні 240, Звір Михайло студ. прав в Празі 200, о. Кушкевич — решта із закупна вінця на італ. гроби, Мільовіце 100, полк. Стефанів Ужгород збірка 500, Укр. Акад. Громада в Берні збірка 142, сот. Ґаздайка Петро в Берні збірка 40, чет. Данків Михайло 38 стр. Пірко Володимир 19·50, стр. Шагала, Михайло 21, бул. Скірка Осип 33, пор. Левицький Володимир 72, проф. Д-р Стоцький 100, ґрупа Укр. Нац. Молоді в Празі 2.458, сот. Рудницький Іван 100, пор. Левицький Володимир 36, чет. Данків Мих. 30, бул. Скірка Осип 50, стр. Шагала Михайло 10, стр. Пірко Сафат 10, просв. гурток при робітничім відділі в Пільзні 220, Укр. Акад. Громада в Берні 199, Данчин Осип 50, Бойко М. 50, Демчук Осип 50, д-р Могильницький 20, д-р Паславський 20, Блятт Людвик 15 — всі з 6 Підкарпатської України, Укр. Акад. Громада в Празі 500, Міжгруп Комітет для збірки на Р. Ш. при Укр. Акад. Громаді, Прага 8.642. — Разом 18.063 к. ч. 1924 1—1

Виказ жертв від 10. листопада 1922. до 10. січня 1923 року на фонд „Оборони Краю" в к. ч.: Робітничий відділ Ужгород 50, проф. Артемович Прага 50, Сергівка Іван Кіралігаза 25, Скворонський М. Кіралігаза 20, Черниш Степан Кіралігаза 20, Черниш Павло Кіралігаза 10, Колодрубець Іван Кіралігаза 50, Укр. робітн. Відділ Міхальовіце 300, Сенечко Гриць, Ужгород збірка 767, Робітничі Відділи: Комарно 35, ч. 35. Берно 99·50, ч. 37, Берно 122, ч. 38. Берно 110·50. Прага Височани 50, Прага Дейвиці 118·50, Прага Ворисовиці 80, Прага Уезд 200, Касарні Іжіго з Подєбраду 158, Прага Карлін 20, ч. 19. Турнів 46. ч. 2. Забож н/Л. 64·80, ч. 33. Рудоморів 32, Хеб 45, ч. 36. Берно 74, Черниш Степан Кіралігаза 20, Черниш Павло Кіралігаза 10, Скворонський Мих. 20, Колодрубець І. 20, Сернівка І. 10, Робітничі Відділи ч. 53. Лученець 30, Банска Бистриця 28, ч. 10, Ружомберк 21, Пор. Голота Ужгород 140 і 200, Українські Робітні Відділи: Поліна 200, Курінь Берези 600 і 30, Підзамче 265. Йозефів 350, (КПК.) Ужгород 50, Учительський Збір семінарійних і ґімн. курсів в таборі в Йозефові 144, Українські Робіт. Відділи: Пардубиці ч. 27 — 300. Мост 300, Жіліно ч. 49 85, Літомериці 350, Ліберець 560 і 70, Берно 130, Безно 446. Укр. Робіти. Відділи: ч. 24 Забож н/Л. 130, Міхальовіце 300, ч. 38 Берно 70 і 90, ч. 37 Берно 80 і 90, ч. 27—330, Йозефів 84, Ружомберк 12, пан Климочко Берегів 10, Укр. Робітні Відділи: Кошиці ч. 16—159 і 90, ч. 50 Тренчин 125, Дес. Боднар, Нітра 65, Укр. Робітні Відділи ч. 16 Літомериці 326, ч. 35 Берно 113, Желіна 85, ч. 2 Забожа 60, Інджіхово Грабець 18, Пор. Петро Вовк, зб. табор Йозефів 23, Укр. Роб Відділ Мост 360 і 60. Разом 9168·60 Йозефів, 30 I. 1923. — М. Дольницький, чет.

В дітях наша будуччина — наша доля і воля. Найкраще дбає про майбутність народа той, хто жертвує на „Рідну Школу".

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Хто знав би де находиться і чи жиє **Микола Бородайкевич**, інжінер лісничова давніще при реґуляції потоків в Самборі а відтак завідатель лісів в Микуличині, такий подасть відомість до канцелярії адв. д-ра Бачинського в Станиславові. — Микола Бородайкевич виїхав в літі в 1919 році в часі румунської окупації з Микуличина до Камінця Подільського і від того часу нема про него відомости. 1928 1—3

Дрібні оголошення.

ВІДКРИЮ торговлю-реставрацію, винайму або до спілки пристану. Зголошення до Гнат Мартинюк, Калуш, Народний Дім. 1917 1—3

ОСІБНИЙ, тихий покій в Перемишлі при українській родині зараз винайму. — Добре заплачу. Прийму й харчі. Ласкаві зголошення під Expertus в Адм. „Українського Голосу" в Перемишлі. 1916 б 1—1

ЛЕКЦІЯ зараз до обняття з II-ої і V-ої кл. ґімн. — о. А. Сірецький, Гаврилівка п. Тарновиця лісна. 1916а 1-1

ІНСТРУКТОРА до латини і греки вищих кляс у Львові пошукую зараз. Зголошення до Адмін. під „Fundamentum". 1915 1—1

МОЛОДА вдова, Німка, глядає посади господині, ласкаві зголошення по можности в німецькій мові до Адмін. під „Віденка". 1889 3—3

ЖЕНЩИНА, інтеліґентна, бездітна, молода, згідливої вдачі, знаюча домашне і сільське господарство прийме місце заряду домом у священика вдівця. Зголошення під Ольга до Адм. „Гром. Вістника". 1923 2—2

СЛУЖНИЦІ кухарки до всего, що уміла би смачно варити пошукується. — Зголошення до Адміністрації під: „добра посада". 1909 2—5

КОНЦІПІЄНТА з практикою пошукує адвокат Мудрецький в Товстім (Тлусте). Неприняті зголошення остануть без відповіди. 1896 4—5

ПРАВДИВІ ГЛИНЯНСЬКІ килими на стіни і долівку, над і перед ліжками, портієри, хідники, накиди на отоману і буяки, подушки і т. п. — Можна набути: Дім Килимів — Львів площа св. Духа біля костела оо. Єзуїтів 1719 6—10

ДРУКАРНЯ і фабрика печаток І. ФРІДМАНА Львів, вул. Сикстуська 2 і 4, виготовлює гарно і дешево всякі друки та печатки. 1375 7-10

КАМЕНИЦЯ одноповерхова, двофронтова, 2 склепи, вільне мешкання, подвіря, брама віздова, сейчас Американцеви на продаж. Львів, Траугута 17 — властитель. 1903 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ГУРТІВНЯ „БЛЯХИ"
1830 **ЛЬВІВ, СВ. АННИ 1.** 3—4
купує **СТАРИЙ ЦИНК** в кождій кількости (найрадше ваґоново) і платить найвищі ціни.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Філії Т-ва „Просвіта" в Нововій

відбудуться дня 26. III. 1923. о годині 11. перед полуднем в домівці місцевої Читальні зі слідуючим денним порядком:

1. Отворення Зборів.
2. Звіт уступаючого Виділу.
3. Вибори нового Виділу.
4. Вибори делеґатів на Загальні Збори Краєвого Т-ва „Просвіти" у Львові.
5. Внески і запити членів зборів.
6. Евентуалія. 1920 1—1

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

філії „Просвіти" ім. Шевченка

відбудуться дня 25. березня ц. р. о год. 5. по пол. в салі „Української Бесіди" Рутовського ч. 22. з отсим порядком нарад:

1. Відкриття зборів і відчитання протоколу з послідних зборів.
2. Звіт уступаючого Виділу і уділення йому абсолюторії.
3. Вибір нового Виділу.
4. Вибір відпоручників на загальні збори матірнього Товариства.
5. Внесення і інтерпеляції.

1918 За Виділ: 1—1
О. Терлецький, голова. **Б. Янів**, секр.

Подяка.

Невмолима смерть забрала нам дня 2. лютого ц. р. в Чортім Острові найдорощого Батька о. Михайла Заяця. Почуваючись по обовязку зложити подяку, складаємо її цею дорогою о. дек. Н. Стисловському і околичним священикам за відпровадження тлінних останків на місце супокою і відправлення похорону; заразом Вп. п. Меценасови д-ру М. Глушкевичеви, Вп. п. ред. Козмі Пелехатому і Товаришам за відспівання похоронних пісень та всім Вп. Гостям зі Львова і з околиці за ласкаву участь в похоронах.

Теодора Заяць, вдова; зять о. Петро і Люба Курчаби з рідпею.

В марті 1923 р. 1927 1—1

- - ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ! - -

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

в „Домі Українських Інвалідів" у Львові, вул. св. Софії ч. 25,

під проводом найлучших кравців-майстрів виготовлює після наймоднійших фасонів і після найвибагливійших вимог, убрання всякого рода, пальта, раґляни ітп., для Всч. Духовенства папістики і реверенди по зниженій ціні і в скорім часі. Для пп. Студентів опуст. Спішіть з замовленням. — XXI. **Свята недалеко!** 1—6

Ширіть наш часопис!

До читачів „Громадського Вістника"!

ВЖЕ МАЙЖЕ ВСІ читачі „Гр. Вістника" переконалися, чи то будучи лично в нашій кооперативі, чи то по отриманню замовлених у нас товарів почтою, що кооп. **„Реґулятор"** є найдешевшим жерелом закупу товарів, а також остаточно свідчать також тисячі писем до всіх майже сторін нашого краю, від наших клієнтів, а іменно від поодиноких осіб, кооперативів, спілок, крамниць і т. п. **Замовляючий у нас товар**, стається нашим постійним клієнтом, о чім переконуючо свідчать часті замовлення та численні подяки і тільки з браку місця їх не поміщуємо. **Чому у нас товар добрий і дешевий?** Відповідь дуже проста: купуємо безпосередно від фабрик більші партії, а наш клич: **Великий оборот малий зиск!** Хотячи дати на дальше можність набути вигідно товар, висилаємо ще по старих цінах, а зглядно з невеликою звишкою і подаємо нище ціни: **Убрання і готові ґарнітури:** Одяги і ґарнітури готові, складаючися з блюзи, камізельки і сподень, з матеріялу найґрубого, подвійної нитки, мягкі, дальше триколінові і струксові дуже міцні в ріжних красках: Сорт А. 69.800 мп., Сорт Б. 88.900 мп., Сорт В. 108.600 мп. **Хлопячі до 18 літ:** Сорт А. 58.000 мп., Сорт Б. 68.700 мп. **Убрання з матеріялу чисто вовняного**, модні, дуже міцні, надзвичайно порядно вшиті в ріжних красках: Сорт А, 158.600 мп., Сорт Б. 169.800 мп., Сорт В. 188.600 мп., Сорт Г. 198.800 мп. **Хлопячі до 18 літ:** Сорт А. 88.000 мп., Сорт Б. 98.800 мп. **Блюзи (кабати)** з цайґового матеріялу, триколінового і струксового як вище: Сорт А. 34.900 мп. Сорт Б. 38 900 мп., Сорт В. 44.900 мп., Сорт Г. 57.800 мп. **Камізельки як вище:** Сорт А. 16 500 мп., Сорт Б. 17.900 мп. **Сподні як вище:** Сорт А. 16.900 мп., Сорт Б. 17.900 мп, Сорт В. 23.800, Сорт Г. 25.000. Сорт Д. 29.800 мп. **Рейтни (Бричеси)** Сорт А. 17.900, Сорт Б. 23.800 мп. **Райтни (Бричеси)** струкс. для корт.: Сорт А. 44.000, Сорт Б. 52.000 мп. **Райтни (Бричеси)** плюшові в пружки: Сорт А. 55.000, Сорт Б. 58.000 мп. **Матеріял одяговий** вовняний, доброї якости дуже трівкий в ріжних красках, подвійної ширини, який надається так на мужеські убрання, як рівнож на жіночі костюми. За метер Сорт А. 18.500, Сорт Б. 22.500, Сорт В. 38.000, Сорт Г. 42.500, Сорт Д. 56 500, Сорт Е. 68.000 мп. **Матеріял на пальта**, покриття футер, курток і пр., дуже трівкий, заступає цілком найдороші анґлійські сукна в ріжних красках по ціні за метер: сорт А. 29.800, Сорт Б. 58.800, сорт В. 80 000 мп. **Матеріял на жіночі суині**, практичний, в ріжних красках по ціні за метер: сорт А. 12.500, Сорт Б. 16.500, сорт В. 21.800 мп. дальше вищої якости повної ширини, Сорт А. 29 500. Сорт Б. 32.000, сорт В. 48.800 мп. **Цайґи мягкі**, дуже трівкі, з подвійної нитки по ціні за метер: сорт А. 10.500, сорт Б. 15.800, Сорт В. 27.800 мп. **Полотна, зефіри, полотенка, перкалі** від 7.800—12.900 мп. **Дисамит** в пружки на сподні і одяги в ріжних красках дуже трівкий: сорт А. 28.500, сорт Б. 29.900 мп. **Струкс** звич. дуже сильний сорт А. 18.500, сорт Б. 26 800 мп. **Хустки, хустини** від перкалевих до шовкових по ціні від 3.700 60 000 мп. 1929 1—3

До кождого замовлення висилаємо спеціяльний цінник. — Замовлення виконуємо сейчас і платиться при одержанню товару. Порто і опакування платить замовляючий. — **УВАГА:** Товар не до вподоби приймаємо, гроші звертаємо або замінюємо після бажання на инші в протягу 14. днів, тому ризика нема. — —

Замовлення просимо адресувати так:

Кооп. „РЕҐУЛЯТОР", Львів, Валова ч. 14

П. Т. Купці ґалянтерійних товарів! 1—10

Повідомляємо, що з днем 15. п. м. відкрили ми — — —

Філію при вул. Боімів ч. 19, (Перехідна брама на Ринок число 12). — — —

Будучи в безпосереднім контакті зі світовими фірмами: Гарлянд, Невскі, Coats, Clarle, Metr, і D. M. C., щоби осягнути більші обороти за вироби згаданих фірм, як також на инші ґалянтерійні артикули, числимо оригінальні фабричні ціни.

При більших замовленнях рабат. **М. МАЙЗЕЛЄС і С-ка** ЛЬВІВ, пл. Різні 4 (д'м Бенчерів). Філія: Боімів 9, перехід на Ринок 12

Позір!

Поручаю по конкуренційних цінах музичні інструменти, ґрамофони і плити

Михайло Штайсеель

кількалітний управит. фірми Боденштайн.—

Львів, вул. Казимирівська ч 37.
1919 1—4

Матерії на меблі, фіранки, дивани, портієри, капи, хідники, матераци, хідники, карніші, поручає

СКЛАД ТАПЕТ С. ВАЙСС - ЛЬВІВ, - Собіского ч. 2.
1978 3—5

Ровери, складові части, плащі, дувки, помпки і т.п. мячі і мячеві помпки гуртом і детайльно поручає

:: А. ФРІДФЕЛЬД ::
1884 **ЛЬВІВ. ЯГАЙЛОНСЬКА 9.** 3—5
— Поручення з провінції відворотно. —

Присилайте передплату!

Українське Педаґоґічне Тов-о

видало нові шкільні друки

Звіт опікуна кляси, Табеля клясифікаційна для середніх шкіл, **Метрика вписова** для народніх шкіл, **Свідоцтва** для учител. семинарів. — Набути можна —

в КНИГАРНІ Ставропигійськ. Інститута XVIII в піднаймі 2—2

УКРАЇНСЬКОГО ПЕДАҐОҐІЧНОГО ТВА
ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА ч. 3.

:: ЛІНОЛЕУМ ::

фіранки, портієри, дивани, хідники, капи на ліжка, обруси, меблеві матерії, матераци і сінники, стори до вікон

ЦЕРАТИ відпрасовані і на метри

ТАПЕТИ в найбільшім виборі поручає

1362 3—?

Е. КІЧАЛЄС і А. МАРҐУЛЄС
Львів, вулиця Сикстуська ч. 18.

КІНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від пятниці 16. березня 1923. велику удраматизовану поему найбільшого поета Франції Lamartin-а на 6 дій п. з.

„JOCELYN"

Казковий світ париських сальонів з часів Директоріяту. — Знимки виконані найнільшою світовою фабрикою „Gaumont". — Головну ролю грає славний траґік Armand Tallieni прекрасна фільмова зоря Мугда.

За редакцію відповідає Ол. Кузьма. З друкарні Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL